

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК: ТЕОРІЯ, МЕТОДОЛОГІЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ» Рівень вищої освіти: Третій (освітньо-науковий) Спеціальність: <u>071 Облік і оподаткування</u> Рік навчання: <u>2-й, семестр 3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Обліку і оподаткування</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Коваль Олена Вікторівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>ostapchukov@meta.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Бухгалтерський облік: теорія, методологія, організація» є обов'язковою компонентою ОНП.

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 16 годин; практичні заняття – 16 годин, самостійна робота – 88 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін «Методологія наукових досліджень в управлінні та адмініструванні», «Інформаційні технології в наукових дослідженнях», «Аналітичний інструментарій економічних досліджень в агробізнесі».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Теорія та методологія фінансового контролю», «Методологія та організація податкових розрахунків і звітності», а також у науковій складовій.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Бухгалтерський облік: теорія, методологія, організація» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців облікового профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Бухгалтерський облік: теорія, методологія, організація» є формування системи знань з підготовки облікової інформації як основи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством.

Завдання вивчення дисципліни

Завданням дисципліни є вивчення теорії, парадигми, концепції, закономірності та тенденції розвитку бухгалтерського обліку як науки, принципів і методів системи облікового забезпечення, її місця і ролі в управлінні діяльністю суб'єкта господарювання.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність.

Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування із застосуванням методології наукової та педагогічної діяльності, зокрема здійснюючи наукове дослідження, що характеризується науковою новизною, теоретичним та/або практичним значенням.

Загальні компетентності:

ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

СК09. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення.

СК10*. Здатність оцінювати умови функціонування суб'єктів бізнесу (в тому числі аграрного) та використовувати сучасні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для обґрунтування програм розвитку та реалізації аграрної політики.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку

РН02. Здійснювати пошук, аналізувати, критично осмислювати та систематизувати інформацію, отриману з різних науково-практичних джерел та основних національних, європейських, міжнародних нормативно-правових актів з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН05. Формулювати та перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень (опитувань, спостережень тощо) і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані з питань регулювання обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН07. Застосовувати сучасні способи пошуку, оброблення й аналізу інформації, зокрема, статистичні і економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних, інформаційні системи у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту і

оподаткування.

PH08. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.

PH09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

PH10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

PH14*. Пропонувати нові рішення, розробляти програми розвитку обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування з урахуванням впливу невизначеності умов для підвищення ефективності функціонування суб'єктів господарювання (в тому числі суб'єктів агробізнесу).

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Концептуальні засади розвитку бухгалтерського обліку на сучасному етапі розвитку економіки	2	2	8
2	Світові наукові бухгалтерські школи	2	2	8
3	Інституціональні засади розвитку професії бухгалтера	2	2	8
4	Бухгалтерський облік в інформаційній системі управління підприємством	2	2	8
5	Якість облікової інформації та бухгалтерського обліку	2	2	8
6	Інструментарій бухгалтерського обліку та імплементація інноваційних інструментів в обліковій системі	2	2	16
7	ІТ-Модернізація бухгалтерського обліку та трансформація облікової практики в умовах цифрового прогресу	2	2	16
8	Сучасні прикладні програмні рішення для організації обліку в агроформуваннях	2	2	16
Разом		16	16	88

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота аспіранта (здобувача) є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Концептуальними засадами організування самостійної роботи аспірантів (здобувачів) є:

– перехід від інформативного навчання до навчання, спрямованого на досягнення конкретних практичних результатів, залучення аспірантів (здобувачів) до активної творчої роботи, зорієнтованої на вирішення проблемних ситуацій у науковій, проектувально-конструкторській та підприємницькій діяльності;

– переорієнтування аспіранта (здобувача) з пасивного користувача знаннями до активного, який уміє використовувати їх в конкретних практичних ситуаціях, може сформулювати проблему, аналізувати шляхи її вирішення, знаходити оптимальний результат;

– формування соціально активної, творчо самостійної особистості, науковця, з професійною та соціальною мобільністю, здатної до саморозвитку, групової роботи, самонавчання, наукової діяльності, комплексного вирішення практичних інженерних завдань.

Позааудиторна самостійна робота аспіранта (здобувача) – це форма організування навчального процесу – самостійні навчальна та творча роботи, які виконуються у позааудиторний (вільний від обов'язкових навчальних занять) час за завданням і під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№з/п	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка питань, що виносяться на самостійне вивчення	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	8	щотижнево	Усне та письмове опитування виконання завдань у ПП на робочому місці
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за	40	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням,

	заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)			обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі MOODL
Разом		88		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Гальцова О.Л. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання: колективна монографія. Херсон : Видавничий дім «Гельветика». 2021. 260 с.
2. Закон України від 16.07.99р. №996 — XIV «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», зі змінами і доповненнями.
3. Жидєєва Л.І., Колісник О.П. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством (організацією, установою): навчальний посібник. Ірпінь: УДФСУ, 2020. 178 с.
4. Калетнік Г.М., Токарчук Д.М., Скорук О.П. Організація і економіка використання біоресурсів: підручник: 2-ге видання, перероблене і доповнене. Вінниця: ТОВ «Друк», 2020. 372 с.
5. Куцик П.О., Бачинський В.І., Воронко Р.М., Полянська О.А., Головацька С.І., Корягін М.В., К.І. Кузьмінська, Чік М.Ю. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством: підручник [3-є видан.] Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2023. 308 с.
6. Правдюк Н. Л., Коваль Л. В., Коваль О. В. Організація процесу формування облікової інформації для прийняття управлінських рішень: теорія, методологія, практика : монографія. Київ : «Центр учбової літератури», 2021. 492 с.
7. Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2023. 302 с.
8. Руснак А. В., Надточій І. І. Стратегічне управління підприємством: навчальний посібник. Видавництво: Іліон, 2024. 258 с.

Додаткові

1. Воронко Р. М., Сидоренко Р. В., Жураковська І. В. Інтегрована звітність: мета формування та особливості контролю. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2024. № 75. С. 52–58.
2. Гаркуша С. А. Розвиток бухгалтерського обліку як інформаційної системи в умовах глобалізації. *Економіка та суспільство*. Випуск 36. 2022.
3. Гнатєва Т., Яковенко А., Златова М. Особливості використання штучного інтелекту для потреб бухгалтерського обліку та управління підприємством. *Економічний вісник Причорномор'я*. 2024. № 5.
4. Жук Н.Л. Управлінський облік як інформаційна складова системи фінансово-економічної безпеки підприємства. Концептуальні основи розвитку системи бухгалтерського і управлінського обліку та звітності: монографія.

Тернопіль: Економічна думка, 2019.

5. Коваль О.В., Томчук О.Ф. Бухгалтерський облік в умовах цифровізації. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № (1). С. 23-37.

6. Кононенко Л., Юрченко О., Гай О. Теорія бухгалтерського обліку в умовах становлення глобальної економіки та інформатизації суспільства. *Економічний простір*. 2021. № (170). С. 83–87.

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності", затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.13р.№73.

8. Старенька, О. М. Стан використання сучасних інформаційних технологій для бухгалтерського обліку на підприємствах. *Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць*. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2022. № 1-2 (80-81). С. 61–75.

9. Томашук І.В., Сусіденко Ю.В., Бурдяк М.І. Глобальні тенденції розвитку світової економіки в умовах цифровізації: екологічний аспект. *Бізнес-навігатор*. 2024. Вип. 2 (75). С. 15–28.

Інформаційні ресурси

1. Директива ЄС про корпоративну звітність зі сталого розвитку (CSRD). URL: <https://kpmg.com/ua/uk/home/insights/2023/03/get-ready-for-a-newlevel-of-esg-reporting.html>

2. Концептуальна основа фінансової звітності. URL: <https://www.minfin.gov.ua>

3. Нефінансова звітність: інструмент соціально відповідального бізнесу. URL: https://www.ppv.net.ua/uploads/work_attachments/NonFinancial_Reporting__UA_.pdf

4. Розвиток корпоративної соціальної відповідальності. Офіційний сайт. URL: <http://csr-ukraine.org>

5. Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України № 851 – IV від 22.05.2003. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851_3.2.2.

6. Про програмне забезпечення «BAS Бухгалтерія». URL: <https://www.inagro.com.ua/programs/bas-buhgalteriya/>

7. Про продукти лінійки «BAS». URL: <https://www.bas-soft.eu/>

8. Портфель: Спілка автоматизаторів бізнесу. URL: <https://portfel.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 70% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
2	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	4
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Атестація	10
5	Самостійна робота здобувача	7
Всього за атестацію 1		35
Атестація 2		
6	Присутність та участь у дискусіях на лекційних заняттях	4
7	Присутність і активна участь виконання практичного завдання	4
8	Виконання контрольних робіт, тестування	10
9	Атестація	10
10	Самостійна робота здобувача	7
Всього за атестацію 2		35
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, а також завдань поточних та підсумкових контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни